

הלכות יום הכפורים סימן תרט תרי

תרט הטמנת חמין בערב יום כפור. ובו סעיף אחד :

א טור

א משנה פסחים
ר"ב ב ברייתא
פסחים שם ובר"ש
טו אשור ופסחים
טז מכ"ס ג טור
כס אביו הרא"ש
ד חש"י שם פסחים
ה טור וכו"כ הרא"ש
ביומא

א (א) מותר להטמין חמין מערב יח"כ למוציא יח"כ. כנס (ב) ויש אומרים (ה) שאין להטמין ביוס"כ (עיין בטור) וכן מהנהג במדינות אלו (מהרי"ל) :

תרי הדקת הנרות ביום כפור. ובו ד' סעיפים :

א (א) מקום שנוהגים להדליק נר (ב) בליל יח"כ (ג) מדליקין מקום שנהגו שלא להדליק אין מדליקין. (ואם יש לו נר בצית (ד) חייב להדליק בחדר ששוכב שם כדי שלא יבא לידי תשמיש עם אשתו מאחר שרואה אותה (ה) אלל הנר שבציתו) (מהרי"ל) יואם הר בשבת חייבין הבר להדליק. סנה ומברקין להדליק נר של שנה ושל יח"כ : ב ייש מי שאומר (ו) שמברך על הדלקת נר יח"כ. הגם (ז) וכן מהנהג במדינות אלו : ג (ח) יבכ"ם מדליקין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובמבואות האפלים וע"נ החולין : ד (ט) הנהגים בב"מ לדרבנות נרות בבתי כנסיות ולחצוץ בגדים נאים בבה"כ. הגם ונוהגים (י) שכל איש גדול (יא) או (א) קטן עושין לו נר (מדרכי ומהרי"ו) גם נר נשמש (יב) לאביו ולאמו שמתו (כל זו) וכן כיון וכן כתבו מקלף רבנות ואם כנו נרות אלו ביוס"כ

באר היטב

(א) קטן. ועכשיו אין עושין נר אלא הנשוי וטעם הנרות משום שהתורה נגמרת ביוס"כ שקרוי נר מהרי"ו. ומהרי"ל כתב שהן כנגד איבריו של אדם. או כנגד מ"ע ולאילו העטמים אין לעשות נר לאשה שמ"א וע"י פי קל"ד ס"א איזה נר ראוי לביה"כ. ובידלקו שופטים איתא לעשות פתילות עבות כדי להרבות אורן (א) שאין. שמכין ביום הכפורים למול ועיין רדב"ז סימן לא :

משנה ברורה

(א) מותר וכו'. שמחול לחול הוא מכין : (ב) וי"א שאין להטמין. שראיה (א) דביוס"כ מתבטל בתנור לנורח חיל וזה אין נכון (ב) ואפילו בעי"כ קודם האות (ג) אין לעשות העטמה זו (ד) וכלל גזו"י אם עבר והטמין א"ל להטמין במזלוי וי"כ בכדי שיעשה : (א) מקום שנוהגים להדליק וכו'. ושיי המקומות (א) נחמנו לדבר אחד דהיינו לבטל תשמיש דהמדליק כוונתו לשמש נגד אור הנר ומאן דלא מדליק כוונתו שלא יראה אותה ויתאוו לה ויוכל לבוא לידי תשמיש (ב) ואפילו היא נדה דאסור לו בלא"ה לבוא עליה מ"מ מדי הרבה לא יא. ויבטל מהשכחה הטהורה ביום זה : (ב) בליל יום הכפורים. אף בחדר משכבו ומקום שנוהגים שלא להדליק (ג) היינו אף בצית אין מדליקין : (ג) מדליקין. אחריו, בירובל"י דמקום שנהגו להדליק השיב טפי וכו"מ לעיר הדשה שראוי לנהוג כן [פרי"ה] : (ד) חייב להדליק וכו'. ר"ל אף במקום שנהגו שלא להדליק : (ה) אלל הנר שבציתו. המ"א מיישב מהנהג שאין טוהגין כן וכתב דמ"מ יש להתמיר אכן באשמו כשהוא נדה דכלא"ה כדיל מינה משום

שער הציון

(א) מ"א כספ הדב"ז ופיין שבת דף י"ח ע"א וז"ל ואולי מבוס דכפ"ח"י יש להתמיר אפילו בדבר המותר מדא. וטור כתבו בפוסקים ספס משום דמתי כרעננותא : (ג) פ"ג ואלחר חתי אפסר דלחוסר נמי איזא [כ"ח ע"ה וכושיק הפ"ג]. והנה כדמ"ל כתב ודוקא אם עממין מחלסין לנורח אפילו של מזלוי יוס"כ אבל אם עממין בחדר דברים שאין לנורח אפילו של מזלוי יוס"כ כדכ"ס פ"א שריק על זמן רב ושוק פי הטור כעס. מותר להטמין בעי"כ בתיקור בהיכל שם ביוק"כ ואפילו אחר האות מותר מדי דכ"י אייזאית שמייר לעשותן כפ"ס מעי"י ופסין מחליטין בשבת במקום שאין חשב כח יתהר ואפילו אם רואה לאכל מנהג במזלוי יוס"כ מותר ע"ל וכו"י הוא לשיטתו שבת שם אפסור משום פ"ג או משום דמתי כרעננותא אבל לעסם ביד"ח כמה שאסור אחר מנהג עי"ה גם כיופון אף אין נכון אם לא קודם האות : (ד) פ"ג : (ה) גמרא : (ב) פ"ג והנה דברי הס"ז כמו שכתב לפיט שירק מלוד דהעס פסוט מחתי תשמיש שיתגבר ולרו עליו כן מזה מורמ"א כמקון וכן איתא בנרמ"ס כ"ה המנהג. ובהלכותיו וכן פירש הפ"ג והלגוט ואח"כ מלאחי במאמר מדרבי בגמרא כפאל עליו ולענין דחכר כע"ז תוסות ואפילו היא נדה אף של שירק עממין אי מחללא דמבוס חכמא זו של הס"ז לא פלטיין בלא"ה דהא ביום הוא רואה אותה יתה תביה מחבטת עורס : (ג) כ"ה ממדרכי סוף ויעל וגם כדמ"א עממין ע"ה : (ד) פ"ג ומ"מ ביקום שכתבו להדליק נראה דטוד"א לנור להדליק אף בחדר זה : (ה) פ"ג ודע דסמ"ח וכן הגר"א בספסו פסטיקוס דפ"ל שאל לנר כיון דהתי במנהגא לא תתן רבנן לנר על זה. אכן בהכנס אחרונים שראיתי כולם השתיק דברי סמ"ח לדני. ומ"מ נ"ל דנעמדת אחרות שאין מנהג קבוע להם כדמ"א יתיר טוב להנהיג שלא לנר : (י) כ"ה ופרי"ה ומשמע לכאורה מידבריס דקאי על כול דכיוו פ"ג הנוטים ג"כ ולדירי ל"ס דלמחרה גם שם שיר שטס בית שמומן בתשמישין לפניו יתלו מס להכיל לפניו : (ז) אחרונים :

אחרונים